

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒGIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770
e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS

PAR LIETAS IEROSINĀŠANU

Rīgā

2008. gada 28. oktobrī

Satversmes tiesas 2. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs Juris Jelāgins, tiesneši Kaspars Balodis un Aija Branta,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto Mārtiņa Ēča (turpmāk – Pieteikuma iesniedzējs) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 99/2008) un Ieslodzījuma vietu pārvaldes Matīsa cietuma sniegto informāciju (2008. gada 21. oktobra vēstule Nr. 11/6-4593),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu izvērtēt Saeimas vēlēšanu likuma 2. panta 1. punkta, Eiropas Parlamenta vēlēšanu likuma 3. panta 2. punkta, Pilsētas domes, novada domes un pagasta padomes vēlēšanu likuma 6. panta 2. Punkta un likuma „Par tautas nobalsošanu un likumu ierosināšanu” 2. panta (turpmāk – apstrīdētās normas) atbilstību Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 6., 8. un 91. pantam.

Saskaņā Saeimas vēlēšanu likuma 2. panta 1. punktu tiesību vēlēt Saeimu nav personām, kuras izcieš sodu brīvības atņemšanas vietās.

Saskaņā ar Eiropas Parlamenta vēlēšanu likuma 3. panta 2. punktu tiesību vēlēt Eiropas Parlamentu nav personām, kuras izcieš sodu brīvības atņemšanas vietās.

Saskaņā ar Pilsētas domes, novada domes un pagasta padomes vēlēšanu likuma 6. panta 2. punktu tiesību vēlēt domi (padomi) nav personām, kuras izcieš sodu brīvības atņemšanas vietās.

Saskaņā ar likuma „Par tautas nobalsošanu un likumu ierosināšanu” 2. pantu tautas nobalsošanā un likumu ierosināšanā var piedalīties visi Latvijas pilsoņi, kuriem ir tiesības vēlēt Saeimu.

2. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punktu prasījums izvērtēt likuma normu atbilstību Satversmei ir piekritīgs Satversmes tiesai.

3. Pieteikumā vienlaikus apstrīdēta četru normatīvo aktu tiesību normu atbilstība Satversmei. Satversmes tiesas likuma 18. panta otrā daļa paredz, ka vairāku aktu apstrīdēšana vienā pieteikumā ir pieļaujama gadījumos, kad tiek apstrīdēts normatīvais akts vai tā daļa un uz to pamata izdotās zemāka juridiska spēka tiesību normas.

Tomēr Satversmes tiesas kolēģijas jau vairākkārt atzinušas, ka, ņemot vērā Satversmes tiesas procesa ekonomijas principu, atsevišķos gadījumos viena pieteikuma ietvaros var apstrīdēt vairāku likumu normas (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2. kolēģijas 2008. gada 29. jūlija lēmumu par lietas Nr. 2008-34-01 ierosināšanu*).

Konstitucionālajā sūdzībā apstrīdētās četru likumu normas ierobežo personu, kuras izcieš sodu brīvības atņemšanas vietās, tiesības piedalīties dažāda līmeņa vēlēto institūciju vēlēšanās un tautas nobalsošanā. Ja šo normu tiesiskuma izvērtēšana iespējama viena juridiskā pamatojuma ietvaros, tad Pieteikuma iesniedzēja minētos normatīvos aktus var apstrīdēt vienā pieteikumā.

4. Pieteikums iesniegts kā konstitucionālā sūdzība. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punktu un 19.² panta pirmo daļu konstitucionālo sūdzību var iesniegt ikviena persona, kura uzskata, ka tai Satversmē noteiktās pamattiesības aizskar tiesību norma, kas neatbilst augstāka juridiskā spēka

tiesību normai. Vienlaikus konstitucionālajai sūdzībai jāatbilst arī pārējām prasībām, kas noteiktas likuma 18. un 19.² pantā.

Konstitucionālajā sūdzībā izklāstīti lietas faktiskie apstākļi un sniegts juridiskais pamatojums par Saeimas vēlēšanu likuma 2. panta 1. punkta, Eiropas Parlamenta vēlēšanu likuma 3. panta 2. punkta un likuma „Par tautas nobalsošanu un likumu ierosināšanu” 2. panta radīto aizskārumu Pieteikuma iesniedzējam Satversmes 91. pantā noteiktajām pamattiesībām. Tāpat pamatots, ka Pieteikuma iesniedzējam nav iespēju aizsargāt savas tiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem.

Tādējādi konstitucionālā sūdzība par Saeimas vēlēšanu likuma 2. panta 1. punkta, Eiropas Parlamenta vēlēšanu likuma 3. panta 2. punkta un likuma „Par tautas nobalsošanu un likumu ierosināšanu” 2. panta atbilstību Satversmes 6., 8. un 91. pantam atbilst Satversmes tiesas likuma 18. panta 19.² panta prasībām.

5. Atšķirībā no tiesiskā regulējuma par Saeimas un Eiropas Parlamenta vēlēšanām un tautas nobalsošanu Pilsētas domes, novada domes un pagasta padomes vēlēšanu likuma 5. panta otrā daļa paredz, ka tiesības vēlēties ir personai, kas vismaz 90 dienas pirms vēlēšanu dienas ir reģistrēta dzīvesvietā attiecīgās pašvaldības administratīvajā teritorijā vai personai, kurai attiecīgās pašvaldības administratīvajā teritorijā pieder likumā noteiktajā kārtībā reģistrēts nekustamais īpašums. Līdz ar to nav iespējams vienots juridiskais pamatojums, un Pilsētas domes, novada domes un pagasta padomes vēlēšanu likuma 6. panta 2. punkta apstrīdēšana nav pieļaujama viena prasījuma ietvaros ar citām apstrīdētajām normām.

Tādējādi konstitucionālā sūdzība par Pilsētas domes, novada domes un pagasta padomes vēlēšanu likuma 6. panta 2. punkta atbilstību Satversmes 6., 8. un 91. pantam neatbilst Satversmes tiesas likuma 18. panta prasībām.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. pantu, Satversmes tiesas 2. kolēģija

n o l ē m a :

1. Ierosināt lietu „Par Saeimas vēlēšanu likuma 2. panta 1. punkta, Eiropas Parlamenta vēlēšanu likuma 3. panta 2. punkta un likuma „Par tautas nobalsošanu un likumu ierosināšanu” 2. panta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 6., 8. un 91. pantam” pēc Mārtiņa Ēča konstitucionālās sūdzības (pieteikums Nr. 99/2008).

2. Atteikties ierosināt lietu par Pilsētas domes, novada domes un pagasta padomes vēlēšanu likuma 6. panta 2. punkta atbilstību Satversmes 6., 8. un 91. pantam pēc minētās konstitucionālās sūdzības.

3. Uzaicināt institūciju, kas izdevusi apstrīdētās normas, – Saeimu – līdz 2008. gada 1. decembrim iesniegt Satversmes tiesai atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu.

Lēmums nav pārsūdzams.

Satversmes tiesas

2. kolēģijas priekšsēdētājs

J. Jelāgins